

LAIKAS

Nr. 750 - XLII M.

Concesión N° 4289
Franqueo Pagado
Concesión N° 4016
Tarifa Reducida

CORREO
ARGENTINO
CENTRAL

"EL TIEMPO"

MENDOZA 2280 — 1870 - Avellaneda
Buenos Aires - Tel. 208 - 5027
R. N. de la Prop. Intelectual Nr. 1.202.109
Director Resp.: P. Agustín STEIGVILAS

BUENOS AIRES - ARGENTINA

PERIODICO QUINCENAL LITUANO

ABRIL 1990

Lietuvos Respublikos Aukščiausios Tarybos

A K T A S

DĖL LIETUVOS NEPRIKLAUSOMOS VALSTYBĖS ATSTATYMO

Lietuvos Respublikos Aukščiausioji Taryba, reikšdama tautos valią, nutaria ir iškilmingai skelbia, kad yra atstatomas 1940 metais svetimos jėgos panaikintas Lietuvos valstybės suvereninių galių vykdymas, ir nuo šiol Lietuva vėl yra nepriklausoma valstybė.

Lietuvos Tarybos 1918 m. vasario 16 d. Nepriklausomybės aktas ir 1920 m. gegužės 15 d. Steigiamojo seimo rezoliucija dėl atstatytos Lietuvos demokratinės valstybės niekada nebuvo nustoję nuosavos teisinės galios ir yra Lietuvos valstybės konstitucinis pamatas.

Lietuvos valstybės teritorija yra vientisa ir nedaloma, joje neveikia jokios kitos valstybės konstitucija.

Lietuvos valstybė pabrėžia savo ištikimybę visuotinai pripažintiems tarptautinėms teisės principams, pripažįsta sienų neliečiamumą, kaip jis suformuluotas 1975 metų Europos saugumo ir bendradarbiavimo pasitarimo Helsinkyje Baigiamajame akte, garantuoja žmogaus, piliečio ir tautinių bendrijų teises.

Lietuvos Respublikos Aukščiausioji Taryba kaip suvereninių galių reiškėja šiuo aktu pradeda realizuoti visą valstybės suverenitetą.

Lietuvos Respublikos Aukšč. Tarybos pirmininkas V. LANDSBERGIS
Lietuvos Respublikos Aukšč. Tarybos sekretorius L. SABUTIS
Vilnius, 1990 m. kovo 11 d.

LIETUVOS AUKŠCIAUSIOS TARYBOS PIRMININKO VYTAUTO LANDSBERGIO KREIPIMASIS

Į JAV SENATORIUS IR KONGRESO NARIUS GERBIAMIEJI SENATORIAI IR KONGRESO NARIAI,

Vykdydami Lietuvos gyventojų valią, mes, Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos nariai, rinkimuose išrinkti, nes pasisakėme už Lietuvos nepriklausomybės atstatymą, kad tęstume jos valstybingumą ir grįžtume į Europos laisvųjų tautų šeimą. Ir mes tai padarėme. Bet dabar Lietuvos laisvė yra dideliame pavojuje.

Todėl šiuo norėčiau visiškai aiškiai pareikšti:

Parama Lietuvai yra parama Rytų Europos laisvei ir demokratijai. Nėra abejonės, kad šitoji parama pagelbėtų ir ponui Gorbačiovui — neleistų jam labai suklysti.

Atstatytos Lietuvos vyriausybės pripažinimas, ko mes ir prašome, būtų labai svarbus žingsnis taikos stiprinimui visame pasaulyje. Jausdamiesi savo dvasia pajėgūs, bet be ginklų rankose, mes tikimės jūsų pagalbos šioje sunkioje kovoje su militarizmu ir agresija už taiką ir teisėtumą.

PASAULYJE

NEPRIKLAUSOMA LIETUVOS RESPUBLIKA LIETUVOS RESPUBLIKOS AUKŠCIAUSIOS TARYBOS KREIPIMASIS Į PASAULIO TAUTAS

Lietuvos Respublikos Aukščiausioji Taryba, paskelbusi nepriklausomos Lietuvos valstybės tęstinumą ir sugrįžimą į laisvųjų pasaulio šalių šeimą, tikisi jų broliško solidarumo ir paramos.

Mūsų spaudimas nėra nukreiptas nė prieš vieną valstybę, nė prieš vieną Lietuvoje gyvenančią tautybę. Tai kelias, kuris leidžia užtikrinti Lietuvoje žmogaus, piliečio ir tautinių bendrijų teises, atsiverti laisvam bendravimui, įnešti mūsų atsakomybės ir darbo indėlį kuriamą teisingumo ir santarvės pasaulį.

Tepadeda mums Dievas ir visi geros valios žmonės.

V. Landsbergis
Lietuvos Respublikos AT pirmininkas
Vilnius, 1990 III.11 d.

NEPRIPAŽINIMAI IR PRIPAŽINIMAI

Visas pasaulis stebėjo, kaip vasario 24 d. demokratiniu būdu buvo išrinktas naujas Lietuvos parlamentas — aukščiausioji taryba. Įvyko visiems aiškus, net ir Maskvai priimtinas procesas. Niekas dėl to nekėlė jokių klausimų ar nuostabų. Visi tik matė, kokia linkme pasuko tauta. Ir tai nebuvo jokia staigmena. Apie 1940 metais prarastos nepriklausomybės atstatymą jau kuris laikas buvo plačiai kalbama ir rašoma. "Mintis įvairiais būdais sklido daugelyje pasaulio šalių, įskaitant ir pačią Rusiją. Nepriklausomybės siekiamas pritarė ir komunistų partija, iš vardo ta pati, kuri okupacijos pradininkui Dekanozovui buvo nepamainoma talkininkė. Šiandien, kaip matome, ji kita, ji tautiškai susipratusi, sakytume; lietuviškos brandos egzaminus išlaikiusi.

ATRODC, kad nepriklausomybės atstatymo minties sklaidimas per daug nė Maskvos nejaudino. Net ir Gorbačiovas Vilniuje vietoje principinio "niet" buvo pasirinkęs kažkokį aiškinimą apie respublikų atsiskyrimo "mechanizmą". Lietuviams teatrodė, kad tai vėl naujas masalas ant kabliuko, norint kaip galima ilgiau ramsčioti griūvantį vakarinį imperijos pakraštį. Nepriklausomybės paskelbimas bergi susilaukė staigaus ir ambicingo Kremliaus atkirčio. Nebesiskaitymas su "vyresniuojų broliu" ir "išvaduotojais" nuo faštinės pražūtes ūmai iššaukė garsų slibinišką sumaurojimą prieš tiesos ieškančių ir taikų nykštuką. Šito galima buvo tikėtis. Nėra abejonės, ne ko kito laukė ir nepriklausomybės skelbėjai. Stebina kiek ir labai nuvilia mirtinoji tyla Vakaruose, ypač jau tose valstybėse, kurios Lietuvos įjungimo į Sovietų Sąjungą niekada nepripažino. Iš tikrųjų teisiniu požiūriu atrodytų, kad dabar, Lietuvai paskelbus nepriklausomybės atstatymą, gal gi jokių kitų pripažinimų ir nebereikėtų. Valstybinis Lietuvos statusas, buvęs kurį laiką okupacijų sutrukdytas, po paskelbimo akto lyg ir savaime tampa tęsiniu, ką tuoj pat turėtų pabrėžti Lietuvos įjungimo į Sovietų Sąjungą nepripažįstančios valstybės. Kaip matome, šito nėra. Mes palikti vieni vieni. O negražios tylos pateisinimui kai kur skelbiami aiškinimai nuostatų, nusakančių pripažinimo tvarka. Tai labai jau žemas išsisukinėjimas. Tokie nuostatai liečia naujai susikūrusias valstybes, bet tik ne tas, kurios atsikrato okupacijos. Juk po Antrojo pasaulinio karo nei Danijai, nei Norvegijai, Olandijai ar Belgijai, laisvėn išėjusioms, nereikėjo naujų pripažinimų. Buvo tik reiškiamas bendras džiaugsmas, siunčiami sveikinimai ir ambasadoriai.

TIESA, reikia sutikti, kad penkiasdešimt metų užsitęsusi raudonoji klampynė, kartu su savimi gramzdinusi ir mūsų tautą, painiojusi, rišusi įvairiais mums nepriimtinais ryšiais, darkiusi tautinį, religinį, moralinį ir ekonominį gyvenimą, vis dėlto istengė pakeisti mūsų padėtį, labai apsunkino greitesnio ir visiško išsilaisvinimo galimybes. Bet tai juk derybų, gal ir labai ilgų, klausimas, neužkertąs kelio vakariečiams praktiškai kokiais nors žodžiais išreikšti moralinę paramą ir kartu pasidžiaugti, kad jų deklaruota nepripažinimo politika pagaliau susilaukusi pagarbaus įvertinimo, nes tikrai atstovavusi teisėtumui. Pareiškimų uždelsimas ar iš viso baisyti tyla atskleidžia tik dvideidiškumą, didinantį nusivylimą ir šio krašto vyriausybę.

Tėb. Žib. Č.S.

Lietuvos Aukšč. Tarybos pirm. Vytautas Landsbergeris balandžio 7 d. pasakė Vingio parke: "Greičiau geležis sutirps į vašką ir upės pavirs į akmenį, negu mes pasitrauksime".

Rusas Nikalojus Medvedevas, senai gyvenęs Lietuvoje ir deputatas, kalbėdamas masiniame mitinge Vilniuje pasakė: "Aš žinau vieną dalyką - be laisvės Lietuvai, negali būti laisvės ir Rusijai".

Maskva EFE - M. Gorbačiov balandžio 13 d. įteikė Wojciech Jaruzelskiui, Katyno 15.000 lenkų karininkų 1940 m. balandžio-gegužės išžudimo

kaltininkų dokumentus. Tai pirmas viešas prisipažinimas baisyjo stalinizmo teroro aukų kaltininko NKVD. Kada pripažinis kitas rusų skerdynes ir F. Roosevelt bei JAV bendradarbiavimą genocidė?

Jugtinėse Tautose Sovietų Sąjunga ir Kinija pasiūlė smerkiančią Saugumo taryboje rezoliuciją už Amerikos įsikišimą į Panamos reikalus, pašalinant gen. Noriega. Britanija, Prancūzija ir Amerika panaudojo veto teisę ir tas klausimas Saugumo taryboje nebuvo svarstomas, Rusijos draugiškumo gestas JAV-ėms.

LIETUVOJE 27 DIENOS

LIETUVOS RESPUBLIKOS AUKŠČIAUSIOS TARYBOS NUTARIMAS

Dėl p. Stasio Lozoraičio įgaliojimų

Atsižvelgdama į agresyvią TSRS laikyseną Lietuvos Respublikos atžvilgiu ir į tai, kad dėl kurių nors smurto veiksmų šios sudėties 1990 m. vasario-kovo mėn. laisvai išrinkta Lietuvos Respublikos Aukščiausioji Taryba gali būti suvaržyta veikti ir laisvai reikšti tautos valią, Lietuvos Respublikos Aukščiausioji Taryba nutaria:

Suteikti tokiu atveju nepriklausomos Lietuvos Respublikos atstovui Vašingtone ir prie Šventojo Sosto p. Stasiui Lozoraičiui taip pat ir šios, 1990 m. kovo 11 d. paskelbtos atstatytos Lietuvos Respublikos ypatingojo pasiuntinio ir atstovo įgaliojimus.

Vyt. Landsbergis

Lietuvos Respublikos Aukščiausios

Tarybos Pirmininkas

Vilnius, 1990 m. kovo 24 d.

GYVENTOJŲ STATISTIKA

"Tiesa" (II.10.) paskelbė 1989 metų Lietuvos gyventojų surašymo rezultatus. Pagal Lietuvos statistikos komiteto duomenis, 1989 m. sausio 12 dieną Lietuvoje buvo 3 674 802 nuolatiniai gyventojai. Miestuose gyveno 68, kaime 32 proc. respublikos gyventojų.

Lietuvoje tą dieną buvo 542 ilgamažiai gyventojai — sulaukę 100 metų ir daugiau. Iš jų 120 vyrų ir 422 moterys. Tūkstančiui moterų tenka 898 vyrai.

Gyventojų skaičius pagal tautybes:

Lietuviai — 2924251 arba 79.6

proc.,

rusai — 344455 arba 9.4 proc.,

lenkai — 257994 arba 7.0 proc.,

baltarusiai — 63169 arba 1.7 proc.,

ukrainiečiai — 44789 arba 1.2 proc.

žydai — 12392 arba 0.3 proc.,

totoriai — 5188 arba 0.1 proc.,

latviai — 4229 arba 0.1 proc.,

čigonai — 2718 arba 0.1 proc.,

vokiečiai — 2058 arba 0.1 proc.

karaimai — 189 arba 0.0 proc.

Be to Lietuvoje dar gyvena tokios tautybės: armėnai, uzbekai, moldavai, azerbaidžianiečiai, čiuvašai, kazachai, gruzinai, estai, tadžikai, mordviai, baškirai, osetinai, mariai, bulgarai, dudarai, graikai, rumunai, suomiai, karelai, komiai, korėjiečiai, kirkizai, lezginai, vengrai ir kiti.

Lietuvių, gyvenančių kitose sov. respublikose, skaičius:

RTFSR — 70,4 tūkst. Latvijoje —

34,6 tūkst., Ukrainoje — 11,4 tūkst.,

Baltarusijoje — 7,6 tūkst.

Tauragės gyventojai įvairiai aiškina spalio 27 dienos fenomeną, kad kai kurie matė horizonte įvairių spalvų kamuolį, o vėlai vakare virš miesto skrendantį lėkštės formos keturkampį. Mačiusieji sako, kad vėliau skrido ir cigaro formos objektas, pakartodamas savo skridimą virš miesto.

KOVO 11 d. paskelbtas Lietuvos Respublikos aukščiausios Tarybos Aktas dėl Lietuvos Nepriklausomos valstybės atstatymo.

Kovo 13 d. Sovietų Kongresas Maskvoje prezidentui Gorbačiovui suteikė ypatingas galias valdyti Sovietų Sąjungos respublikas. M. Gorbačiovas tuojau pareiškė, kad kovo 11 d. Lietuvos nepriklausomybės deklaracija yra nelegali, prieštarauja Sovietų Sąjungos konstitucijai ir jis su Lietuvos Respublikos atstovais nesitars. Viriai pareiškė, kad Lietuvoje karinės jėgos nevertos. Kad jis jos nevertos jis kartoja ir šiandien, nors jo įsakymu Sovietų kariuomenės daliniai išiveržė į Lietuvos Raudonojo Kryžiaus globoje esančias ligonines ir pavartojo jėgą primušę suėmė jaunuolius, grįžusius iš Sovietų armijos ir atsisakiusius toliau tarnauti okupantui. Kelią paniką ir gąsdina Vilniaus ir kitų miestų gyventojus, Lietuvos Respublikos piliečius. Užima valstybei priklausančius pastatus, prokuratūrą ir Spaudos centrą, kuriame spausdinama dauguma lietuviškų laikraščių, žurnalų ir kitų spaudinių su tikslu kontroliuoti bei cenzūruoti Lietuvoje spausdinamus spaudinius, tuo pačiu — desinformuoti ir apgaudinėti lietuvius. Grasinančiai siuntinėja kariuomenės dalinius po Vilniaus miestą, kontroliuoja telefoninį ryšį su užsieniu, liepė užsieniečiams iš Lietuvos pasitraukti, o užsienio korespondentams nebeatnaujina vizų ir jie turės iš Lietuvos teritorijos išvykti.

Daugelis Vakarų valstybių šiuos prezidento Gorbačiovo smurto veiksmus Lietuvoje pasmerkė, bet Lietuvos Respublikos nepripažino. Gorbačiovas savo smurtą Lietuvoje tęsia toliau. Vilniuje esančios Sovietų kariuomenės įgulos stiprinamos, garsiau tęsiama grasinimo politika.

Balandžio 2 d. Lietuvos Respublikos Aukščiausios Tarybos Deputatų delegacija išvyko į Maskvą tartis su visagaliu Rusijos valdovu Gorbačiovu. Bet ar jis tarsis? Gal jau jis yra savo kariuomenės vadams įsakęs pradėti Lietuvos Respublikos trečią de facto okupaciją? Kiti sako, kad tai esąs pasakutinis M. Gorbačiovo gąsdinimas ir jeigu Lietuvos Respublikos vadų ir gyventojų vienybė ir ryžtas nesusvyruos — Gorbačiovas bus priverstas su jais tartis.

Tegyvuoją Lietuvos Respublika!

ELR

Lietuvos televizijoje Vytautas Landsbergis pareiškė: "Jei Lietuvos Aukščiausioji Taryba nebūs leista laisvai išreikšti Lietuvos rinkėjų valios ir Lietuvos ministerių kabinėtas negalės atlikti savo pareigų, neišsigąskite, tai bus tamsiausia valanda prieš aušrą". Jis taipgi kreipėsi į visus Lietuvos gyventojus, kviesdamas juos rašyti laiškus, siusti telegramas M. Gorbačiovui,

pažymint, ką jie galvoja apie Lietuvos nepriklausomybę.

Pats Gorbačiovas, jei jis jaučiasi tiek nesaugus, kad negali be jėgos, kurią jau panaudojo Lietuvoje, spręsti baltiečių problemas, tai iš tikro jo niekas negalės išgelbėti.

Sovietų Sąjungos jaunimas savo laikraštyje "Komsomolskaja pravda" 1990 m. sausio 19 d. laidoje teigė: "Yra beveik tikra, kad sovietų socialistinių respublikų sąvoka 1990 m. dings iš pasaulinio politinio žemėlapiu".

Izraelyje apsigyvenęs žydų kilmės Sovietų Sąjungos disidentas Anatolijus Šaranskis pranašauja: "Gorbačiovas žino, kad vienintelis būdas išvengti žudynių ir civilinio karo yra atrasti prielaimas galimybes likviduoti išardyti imperiją".

Andre Fontaine: "Ar tai ne vienintelė valstybė pasaulyje, kurios vardas nesurištas su jokia geografine būkle? Vienintelė atvira priėjimui bet kurios valstybės? Vienintelė, kurios klasifikacija yra ideologinė: ją sudarančios respublikos visos yra 'socialistinės' ir 'sovietinės'?" "Kaip gali išlikti Sąjunga, kuri atsisako ir vienos ir kitos kvalifikacijos - 'sovietinės' ir 'socialistinės'?" Panaikinus komunistų partijos primatą valstybės valdyme, Sovietų Sąjunga praranda tą cementą, kuris ją jungė ir palaikė. Sovietų Sąjunga praranda bet kokį logišką egzistencijos pagrindą".

Slaptame Šiaurės Atlanto pakto (NATO) valstybių posėdyje ekspertai pasisakė prieš Gorbačiovo politikos nepasisekimą. Dėl blogos ekonominės padėties ir dėl etninių judėjimų įvairiose respublikose perestroika nusigyneno ir Sovietija gali suirti į civilinį karą. Tokias nuomones išreiškė ekspertai, kurie kalbėjo, dalyvaujant ambasadoriams ir karo ekspertams Briuselyje. Sakoma, kad vyriausybės kalba labai mandagiai apie sovietus, bet visai kita nuomonė išreiškiama asmeniniuose pokalbiuose.

Neseniai įvykusiuose rinkimuose Rusijoje, Ukrainoje ir Gruzijoje komunistai smarkiai pralaimėjo, bet manoma, kad jie per daug nenusiminė, nes naujai išrinkti atstovai dar neprityrė ir jie turės pasitikėti buvusių tarnautojų ir biurokratų patarimais ir pagalba.

Bulgarijoje Sivilia Ivanauskienė tarptautiniame kirpėjų konkurse Varnoje laimėjo "Grand Prix".

Washingtono Atstovų rūmų vienas vadovaujančių demokratų vadų Richard Gephardt pasakė, jog prez. G. Busho reakcija į įvykius Rytų Europoje yra nepateisinamai bloga ir lėta ir tai visada pasižyminti tik retorika, bet ne darbais.

Prez. G. Bushas pasakė Washingtono, kad Vakarai turi padėti Maskvai, tačiau jis nepritarė prez. Gorbačiovo pasakymui, kad šaltasis karas yra pasibaigęs.

Vilnius. Čia lapkričio 17 d. įvyko Lietuvos-Lenkijos draugijos steigiamasis susirinkimas, kuriame dalyvavo mokslininkai, visuomeninių organizacijų atstovai, kultūrininkai ir išreiškė mintį, kad turi būti stiprinami lietuvių-lenkų ryšiai. Draugijos pirmininku išrinko LPS Seimo tarybos sekretorių Virgilijų Čepaitį. Jis sakė: "Tarp Lietuvos ir Lenkijos susiklostė ypatingi santykiai, mus sieja šimtmečiais bendra istorija, dabar - tautinis atgimimas, liaudies pakilimas. Šiandien lietuvių ir lenkų bendravimas, ryšiai yra sudėtingi. Todėl ši savarankiška ir savanoriška visuomeninė organizacija, kurios nariu gali būti kiekvienas Lietuvos pilietis, sieks, kad lietuvių ir lenkų tautos geriau pažintų ir suprastų viena kitą, kad tarp Lietuvos ir Lenkijos žmonių būtų tikra nuoširdi draugystė".

Geteburge (Švedija), Fotomeno galerijoje, padedant Zygfridui Kalvaičiui, atidaryta Lietuvos fotomeno sąjungos nario Pauliaus Normanto fotografijų paroda. Parodoje per 90 darbų: Kryžių kalnas, Kuršių nerijos kopos, Tibetas, kur autorius praėjusiais metais lankėsi, Sibiro fino-ugrų tautų gyvenimas.

Šių metų vasario 17 d. vyko Slovakijos krikščionių demokratų Sąjūdžio steigiamasis suvažiavimas į kurį buvo pakviesti ir Lietuvos atstovai.

Sveikinimo kalbas pasakė krikščionių demokratų šulai - Europos demokratinės Unijos pirmininkas, Vokietijos socialinės Unijos - CSU, Prancūzijos socialinės partijos, Vokietijos krikščionių - demokratų Unijos CDU. Italijos, Katalonijos krikščionių - demokratų atstovai, Lietuvos krikščionių - demokratų partijos valdybos vicepirmininkas Egidijus Vareikis, Rusijos krikščionių-demokratų atstovas Aleksandras Juškinas, deja, buvo sulaukiamas Maskvos aerouoste. Paskaitytas tik jo atsiųstas sveikinimas. Mūsų kaimynų lenkų vardu kalbėjo du svečiai. Sveikino Chorvatijos, Čekijos krikščionių-demokratų ir kitų partijų organizacijų atstovai.

Washingtonas. JAV senatoriai, prieš išvažiuojant prez. G. Bushui į Maltą, iteikė jam laišką trijų Baltijos okupuotų kraštų klausimu, kad pasitarimuose su prez. Gorbačiovu pareikalautų tiems kraštams nepriklausomybės atstatymo, nes čia jokios derybos negali būti vedamos, kadangi tie kraštai buvo jėga okupuoti.

Bet Gerasimovas pasakė, jog prez. Bushas, keldamas įvairius klausimus ir darydamas pasiūlymus, niekada nepaminėjo Baltijos respublikų, praneša iš Maskvos "New York Times" biuras.

Kijeve įvyko demonstracijos, kur žmonės reikalavo, kad Ukrainoje būtų atsisakyta vienos partijos monopolio

Bulgarijos komunistų vyriausybė panaikino savo universitetuose marksistinės ideologijos egzaminus savo studentams.

SEKMADIENIO RIMČIAI

DVASINIS ATGIMIMAS

Šių dienų pasaulis ieško naujo kelio, nes iki šiol nueitas kelias nedavė rezultatų: vienoje pasaulio dalyje išviešpatavo vergija, žmogaus paniekimas ir jo pavertimas mašinos mažu rateliu, iš kitos pusės perdėtas žmogaus proto kultas, jo perdėtas išdidumas: noras sutvarkyti žmonijos problemas vien tik šaltos technikos išradimais.

Nei viena, nei kita žmonijos srovė negali duoti atsakymą į žmogaus siekimus: sukurti naują meilės civilizaciją, pagrįsta meilės įstatymu. Norint sukurti naują meilės civilizaciją, žmonija turi grįžti prie meilės šaltinio Dievo, kuris atsiuntė mums savo Sūnų - Jėzų Kristų ir jam pavedė sukurti naują meilės civilizaciją.

Šio amžiaus pradžioje popiežius Pijus X jau yra metęs šūkį: "Visa atnaujinti Kristuje", tačiau žmonija neišgirdo jo balso, bet pasuko barbarijos keliu: uždegdama du pasaulinius karus, kurie nusinešė milijonus gyvybių ir paliko žemėje vergiją.

1917 metais Viešpats atsiuntė Mergelę Mariją, kuri perspėjo dar kartą žmoniją pasirinkti atsinaujinimo kelią: paklusti Kristaus mokslui ir jungtis po Kristaus vėliava - po išganymo kryžiumi. Bet žmonija liko kurčia ir todėl pasaulį nusiaubė antras pasaulinis karas.

Reikia tikėtis, kad dabar žmonija pasimokiusi iš dviejų karų ieškos naujo taikos ir meilės kelio, atsinaujinimo dvasioje. Beveik visos Rytų tautos, išsivadavusios iš bedievybės jungo, pradeda žengti nauju keliu: ieškodamos dvasinio atsinaujinimo, kurdamos naują civilizaciją.

LIETUVOS PILIGRIMAI SANTJAGO DE KOMPOSTELOJE

Po 40 metų Lietuvos okupacijos, į ketvirtą jaunimo kongresą rugpjūčio 19-20 d. Ispanijoje, iškeliavo ir septyniolika piligrimų iš Lietuvos tarpe 500.000 maldininkų iš viso pasaulio. Per Lenkiją, Čekoslovakiją, Austriją ir Italiją keliavom į Liurdą, kuriame buvome dvi dienas. Teko ragauti ir ispaniškų kelio dulkių, nes kelio dalį ėjome pėsti, tai mus pralenkdavo ir pasivydavo kitos maldininkų grupelės. Pirmasis miestas, kurį pėsti pasiekėme, buvo Leonas, kur tik atėjus mus pakvietė dalyvauti visų piligrimų susitikime. Gi Ispanijos žemė klausėsi lietuviškų dainų, o "Marija, Marija", rodos giedojome ne tik mes, bet su mumis visa Lietuva, nes artėjo mūsų tikslas - susitikimas su Šventuoju Tėvu Santjago de Komposteloje.

Vienas iš pirmųjų popiežiaus pasveikinimų buvo skirtas lietuviams, skirtas Lietuvai. Kadangi mes stovėjome priekyje, Jonas Povilas II-sis,

Šiuo nauju keliu pasuko ir lietuvių tauta, atsisakydama 50 metų trukusios vergijos ir eidama nauju atsinaujinimo keliu: su Kristaus vėliava-kryžiumi. Bažnyčios buvusios paverttos muziejais ir sandėlais yra atidaromos tikintiesiems atlikti savo religines apeigas, mokyklose vėl dėstoma religija, spausdinami religiniai laikraščiai ir kuriama nauja krikščioniškos meilės kultūra, paremta Kristaus mokslu.

Mūsų tautiečiai prašo mūsų pagalbos: religinės spaudos, moralinės ir dvasinės paramos. Ateina laikas ir mums pagalvoti: pradėti mūsų tarpe dvasinį atsinaujinimą, sugrįžti prie krikščioniškos kultūros šaltinių prie evangelijos skaitymo ir jos principų įgyvendinimo, prie malonių šaltinių - Šventų Sakramentų priėmimo, prie šventų dienų - šventų mišių dalyvavimo.

Be šio dvasinio atsinaujinimo mes liksime skurdžiai dvasioje, susirūpinę tiktai savo materialiniu gerbuviu, savo klubų remontu, tiktai savo tautinių švenčių paminėjimu. Mums reikia dvasinio atsinaujinimo, kuri gali duoti tiktai Kristus ir jo įkurtoji, nesugriau-namoji katalikų Bažnyčia, kurios nei pragaro vartai nepajėgia sugriauti.

Tebūnie mums išivijoje Pijaus X šūkis vėl gyvas: "Visa atnaujinti Kristuje", kitais žodžiais tariant grįžti prie gyvųjų malonės šaltinių: prie Dievo žodžio ir sakramentų, prie šventų dienų tinkamo įvykdymo, prie naujos meilės civilizacijos kurimo. Tegul mūsų Dangiškoji Motina būna vadovė į šį dvasinį atsinaujinimą.

Kun. AUGUSTINAS

pamatęs mūsų lietuviškas vėliavas, skiemenimis perskaitė žodį "Lie-tu-va" ir peržegnojo ateitininkišką vėliavą. Taigi, turėsime pirmą popiežiaus palaimintą, ateitininkų vėliavą. Šventojo Tėvo kreipimosi į jaunimą metu pajutome didžiulę atsakomybę už savo tautą. Mes - Jono Povilo II-jo pašaukti tapti XXI-jo amžiaus apaštalais.

Nijolė Sadūnaitė buvo areštuota 1974 m. rugsėjo 27 d. KGB rūsiuose izoliatoriuje buvo tardoma, už "LKB kronikos" perrašynėjimą buvo nuteista 6 m. laisvės atėmimu ir 3 m. griežto režimo konclagery. Buvo laikoma Mordavijoje Baraseva, nutremta į Krasnojarską. 1989 m. liepos 14 d. Auščiausias Lietuvos teismas ją reabilitavo, pripažino, kad buvo nuteista be pagrindo.

Kaune pastatya Prisikėlimo bažnyčia Sovietų valdžios nutarimu grąžinama katalikams. Tačiau joje yra įrengta televizijos aparatų gamykla, o jos direktorius L. Jankauskas dėsia bažnyčios grąžinimą; ji tebūsianti katalikams atiduota tiktai 1994 metais.

JO EMINENCIJOS LIETUVOS KARDINOLO VINCENTO SLADKEVIČIAUS IR VYSKUPŲ PAREIŠKIMAS

AUKŠCIAUSIAJAI LIETUVOS TARYBAI

Lietuvos Katalikų Bažnyčia, išreikšdama mūsų tautos daugumos nuotakas, šiandien savo dvasia jungiasi su tais, kurie džiaugiasi Lietuvos valstybės atstatymu.

Mes, Lietuvos vyskupų konferencijos nariai, visų katalikų vardu pareiškiame visišką pasitikėjimą ir paramą tiems, kurie yra Dievo pašaukti ir žmonių patikėti vadovauti Lietuvos respublikai.

Mes tikime, kad jūs šiomis likiminėmis dienomis jaučiate dr. Jono Basanavičiaus, Antano Smetonos ir kitų mūsų tautos didvyrių dvasią, visų tų, kurie 1918 metais atstatė Lietuvos nepriklausomybę, sujungė tautą ir ją pažadino kūrybiniam darbui bei kovai su visais tais, kurie ir vėl siekia mūsų tautos pavergimo.

Mes išeiname prieš juos, kaip mažos išrinktosios tautos Dovydas, be ginklų prieš ginkluotus, sukurti nepriklausomą Lietuvą. (LIC)

Kaunas, 1990 m. kovo 31 d.

RELIGINĖS ŽINIOS

Vatikano miestas. 1989 m. gruodžio 1-ją popiežius turėjo susitikimą su Gorbačiovu. Prancūzų žinių agentūra pranešė, jog popiežius padovanojo Gorbačioviui menišką mozaiką - Jėzaus atvaizdą, o Raisai perlų rožančių. Gorbačiovas popiežiui - du tomus Kijevo psalmių iš 13 ir 14 amžiaus. Mozaikoje Jėzus laiko Evangelijos knygą, kurioje yra lotiniškai įrašas: "Aš esu Kelias, Tiesa ir Gyvenimas, kas tiki į mane niekada nemirs".

Keletas minčių Lietuvos kardinolo iš Italijos katalikų savaitraščio "Il Sabato":

Kard. V. Sladkevičius tvirtino, kad Vatikanas gerai žino mūsų padėtį. Mes nesistengiame daryti sunkumų Gorbačioviui. Tik sakome: tegu "perestroika" eina savo keliu, o mes savo. Gorbačiovas yra rusas negali suprasti mūsų reikalavimų. Be to, koks tas būdas jį gerbti ir respektuoti? Gal jį dievinti, kaip Italijoje ir Vokietijoje? Per daug asmenybės kulto Vakaruose. Mūsų tautoje sovietinis vadovas laikomas žmogum, ne dievu.

Penkiasdešimt metų ir daugiau Bažnyčia globoja tautinės nepriklausomybės reikalą ir šiandien toliau tai daro. 1939- jų aneksija remiasi "nieksingu" sovietų ir nacių paktu, negali būti jokiū būdu teisinama teisės plotmėje. Net Maskva tatai pripažino. Mes norime atsiskyrimo nuo Sovietų Sąjungos. Lietuvos Bažnyčia dar nėra laisva. Gi Gorbačiovo susitikimas su popiežium Lietuvos Bažnyčiai buvo naudingas ar mažiau naudingas, pasakys istorija. Gal po penkiasdešimties metų. Dabar peranksti tai nustatyti. Ir ko mums trūksta, Romoje gerai žinoma. Mes dėkojame tiktai Dievui. Visa kita tai tik jo Apvaizdos darbai ir įrankiai. Ir Gorbačiovas, kaip kiekvienas mūsų.

Ukrainoje, Bojoneco mieste, balandžio 9 d. 1989 m. saugumiečiai komunistai įsibrovė į maldos namus, pertraukė ką tik prasidėjusias pamaldas, išsivedė apklausinėjimui mišias celebruojantį kunigą Antaną Zelia-niuką, smarkiai sumušė, išlaikė dvyliką valandų ir tik tada paleido. Apie

tai patyręs Romoje gyvenantis ukrainiečių kardinolas Lubačivski kreipėsi į viso pasaulio tikinčiuosius, prašydamas rodyti solidarumą persekiojamiems Ukrainos katalikams, melstis už juos. Ukrainoje, Hosiv miestelyje, tūkstančiai ukrainiečių subėgo maldos mitingui, reikalaudami laisvės katalikų Bažnyčiai jų šalyje.

Pokario metais Skuodo centre buvo nugriautas vienas seniausių Lietuvos paminklų - mūro kryžius, statytas 1567 m. pirmosioms katalikų misijoms šiame krašte įamžinti. Po ilgų debatų nutarta jį atstatyti. Padedant vyresniems gyventojams, mūro kryžiaus maketą atkūrė skuodiškis J. Vyšniauskas.

Naujosios Akmenės katalikams vyriausybė leido statyti naują bažnyčią. Tuo rūpinasi klebonas Antanas Šeškevičius. Dabar pamaldas laiko privačiame name. Naujai kuriantis, trūksta visų liturginių reikmenų.

Lietuvos vyskupai, pasitarę su Vatikano pareigūnais, yra pasiryžę imtis iniciatyvos užvesti beatifikacijos, kanonizacijos bylas Lietuvos kankinių arkiv. T. Matulionio, arkiv. M. Reinio ir vysk. V. Borisevičiaus.

Vysk. Vaičiūnas lapkričio 5 d. pašventino Gargžduose atstatomos bažnyčios pamatus.

Lietuvoje, Pašilės bažnyčioje, okupantai buvo įtaisę kino teatrą ir biblioteką. Dabar bažnyčia grąžinta tikintiesiems. Vadovaujant kun. V. Aukštakalniui, atnaujinama.

Kanadoje, Toronte, esanti lietuvių Prisikėlimo parapija 1989 m. išleido Naują D. Viskontienės, V. Verikačio, V. Baliūnienės, R. Radžiūnaitės ir J. Govedos paruoštą giesmyną su gaidomis, žodžiais ir autorių pavardėmis.

Oslo. 1989 metų Nobelio Taikos premija suteikta Tibeto religiniam ir politiniam vadui Dalai Lama, kuris kovoja 40 metų prieš komunistinę Kinijos vyriausybę taikiu būdu.

Religinas žmogus yra lyg paukštis jis čiučia ir ant lūžtančios šakos, nes žino, kad turi sparnus.

T. Toth

LEMTINGIEJI RINKIMAI

Šimtmečių eigoje rusų liaudis, išskyrus dvarininkus, pirklius, pramonės įmonių savininkus ir dalį inteligentijos, pati merdėjo vergų būklėje. Tačiau užgrobtuose kraštuose staiga pasijuto ponais, aršiausiais naujos rusų imperijos gynėjais, skatintojais ir tarnais. Galbūt ne veltui sename lietuvių priežodyje sakoma: "Elgeta visuomet yra blogu ponu..."

Vakarų žurnalistai, visuomenininkai ir sovietinio gyvenimo stebėtojai yra tos nuomonės, jog Kremlius jokiū būdu nenori atsisakyti stambaus ekonominio ramsčio, kurį sudaro Pabaltijo kraštai. Kas gi yra linkęs netekti melžiamos karvės, kuri duoda daug ir gero pieno? O tokių "karvių" rusai turi ne labai daug. Pati Rusija, laviruojama tarp nuolatinės betvarkės, iki kaulų įsiėdusio biurokratizmo (privilegijuotų valdininkų savivaliavimo), abejingumo, protingos organizacijos stokos, su piliečių poreikiais nesusijusio planavimo, iki šiol jokio išpūdingo persilaužimo ūkiniame gyvenime nepasiekė. Kaip tik todėl šis kraštastrobikas labai mielai naudojami pasiglemžtais vaisiais.

Praėjus penkioms dešimtims metų 1990 m. vasario 24 d. 2.8 milijonai Lietuvos gyventojų vėl rinko savo atstovus į Aukščiausiąją Tarybą. Tik ši kartą rinkėjų balsai už tą ar kitą kandidatą buvo lemtingi. Didžioji lietuvių dalis pasisakė už tautinio judėjimo "Sąjūdis" atstovus. Mes visi žinome, kad "Sąjūdžio" tikslas - tai laisva ir nepriklausoma Lietuva. Šio judėjimo nariai ryžtingai atsisako būti Maskvos vasalais, reikalauja nutraukti bet kokį Kremliaus kyšimasi į politinį

ir ūkinį Lietuvos gyvenimą, drąsiai atmeta Stalino įvestą rusų komunistų diktatūrą ir vieningai reikalauja Lietuvai demokratinės santvarkos pagrindų. O paskutiniuose rinkimuose lietuvių tauta vieningai pademonstravo savo valią gyventi, dirbti ir kurti nepriklausomame, demokratiame krašte. Bet ar ta valia suras teigiamą atsakymą ir už Kremliaus sienų? Iki šiol sovietinė rusų vadovybė labai griežtai atmeta bet kokį laisvės judėjimą Pabaltijo kraštuose. Maskva nėra linkusi netekti savo dosnių, europietišku provincijų, neprikaištingai dirbančių vasalų. Jos nuomone, Lietuvai turi pilnai pakakti to fakto, kad ji atgavo savo trispalvę.

Kaip ten bebūtų, ir po lemtingų rinkimų lietuvių tauta turi tik dvi galimybes: viena iš jų - suklupti pakeliui, dar giliau nulenkinti nugarą prieš okupantą ir visam pasauliui prisipažinti, jog mes, mūsų vaikai ir vaikaičiai susitaikėme su vergo likimu; kita galimybė - visu ryžtumu, visą drąsa, visu lietuvių taurumu eiti į priekį, eiti keliu, vedančiu į laisvę! Mūsų tauta pasirinko paskutiniąją, kad ir labai sunkią galimybę - ji pasisakė už laisvę ir nepriklausomybę.

Ateitis parodys ar mūsų ryžtas bei siekiai yra pakankamai stiprūs visoms kliūtims ir visiems nepasisekimams įveikti. Ateitis taip pat parodys ne tik mums, bet ir visam pasauliui, ko verti yra rusų tvirtinimai apie persitvarkymą, žmogiškumą, perstatymą, demokratinį socializmą, žmogaus laisvę. Rusai yra labai daug skolingi lietuvių tautai.

Algis Sadauskas E. L.

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ ARGENTINOJE VEIKLA

CENTRO VALDYBA PRANEŠA:

1. Nario mokestis 1990 metams: suaugusiems - 3.000 Austr., jaunuoliams - 1.500 Austr., pensionistams - 1.000 Austr. Mokestis priimamas šeštadieniais nuo 17 val.
2. Lietuvių kalbos pamokos vaikams, šeštadienį 15 val. Prof. p-lė Juana Dumšė. Suaugusiems ir jaunuoliams, trečiadieniais 19 val. ir šeštadieniais 15 val. Prof. p. Arnaldo Vezbiskas. Liaudės menas (tik tai jaunuoliams), šeštadieniais 16 val. Prof. p. Nicolas Bratanich. Dainų ir tautinių šokių pamokos vaikams, šeštadieniais 17 val. Prof. p-na Nelida S. de Mahne. Ansamblio "Dobilas" lavyba jaunuoliams-lėms, šeštadieniais 17 val. Prof. p. Enrique Čikota. Dėmesio: virš minėtose pratybose priimami visi ir ne SLA nariai.
3. 7 balandžio, arquitecta p-lė Estela Kliauga mokino Velykų margučių dažymo meną.
4. 21 balandžio ansamblio "Dobilas" jaunimas stovyklavo "Šiluvos" vasarvietėje.

SINFOZIUMAS APIE LIETUVĄ

Š.m. balandžio mėn. 8 d. Arg. Lietuvių Susivienijimo Kultūros Sekcija suruošė sinfoziumą apie Lietuvą. Prie sinfoziumo stalo buvo pakviesti šie asmenys: SLA pirmin. Raul Stalioraitis, Liet. Centro pirmin. Jul. Mičiūdas, Arg. Liet. Jaunimo sekr. S. Ruplėnaitė, inž. Jurgis Brazaitis, Dr. Aldo Šlepetys, Vladė Survilienė, Pranas Ožinskas - Arg. Liet. Balso leidėjas ir kun. Aug. Steigvilas-klebonas.

Sinofoziumo vadovas buvo prof. Ernestas Paršelis, kuris pristatė sinfoziumo prelegentus. Kiekvienas prelegentas turėjo atsakyti į pagrindinius klausimus, liečiančius temą: dabartinę Lietuvą. Visi prelegentai pasisakė, nušviesdami Argentinos lietuvių santykius su dabartine Lietuva ir duodami vieną kitą patarimą.

Užbaigus prelegentų pasisakymams, buvo duotas žodis publikai. Kalbėtojai iš publikos davė irgi įdomių pasiūlymų, pavyzdžiui sustiprinti dabartinę ALOS Tarybos veiklą dėl Lietuvos paskelbtos nepriklausomybės apgynimo, įjungiant naujus asmenis į šį darbą, jei būtų galima taip pat iš argentiniečių pasidaryti sau draugų šiame svarbiame mūsų tautos laisvinimo

SECCION ESPAÑOLA

CARTA AL CARDENAL R. PRIMATESTA

23 de abril de 1990

Al Eminentísimo Señor Arzobispo R. FRANCISCO PRIMATESTA
Presidente de la Conferencia Episcopal de la República Argentina

Referencia: Pedido de un día de oraciones por Lituania
Su Eminencia Reverendísima:

El Santo Padre, Juan Pablo II, durante la celebración de la Pascua de este año ha invitado a los cristianos de todo el mundo a ayudar con sus oraciones la causa de la liberación de Lituania, con estas palabras: "Imploremos para los hijos lituanos la paz, mientras auguramos que sus aspiraciones encuentren confirmación mediante un diálogo respetuoso y comprensivo".

Lituania, que ha sufrido cincuenta años de opresión y persecución religiosa, moral, nacional y política, el día 11 de marzo de 1990 ha reafirmado su independencia perdida en 1940 debido a su anexión por parte de la Unión Soviética a su territorio.

El pueblo lituano reclama sus derechos naturales a ejercer su libertad nacional, cultural y religiosa, después de medio siglo de opresión, y pide apoyo material y espiritual a los hermanos cristianos de todo el mundo, para que se unan en oración rogando a Dios que les sea otorgada la libertad y pide la paz para esa nación.

Con ese motivo, en nombre de la colectividad lituana en la República Argentina y como capellán nacional y secretario general de la misma, ruego a Su Eminencia transmita este pedido a la Conferencia Episcopal Argentina, para que se dedique algún día domingo, en todo el país, por ejemplo el 1.º de Mayo, día en que Lituania, hace 40 años fue consagrada al Inmaculado Corazón de María, para invocar su protección maternal sobre esa tierra mariana, que sufre momentos muy difíciles de su existencia.

Aguardando su favorable apoyo moral y espiritual, quedo muy agradecido en Jesús y María.

Rev. P. AGUSTIN STEIGVILAS
Capellán de la Colectividad Lituana
en la República Argentina

P. S.

Anexo a la presente, la carta dirigida a Monseñor Rubén Di Monte, Obispo de la Diócesis de Avellaneda, con la firma de los Sacerdotes de esa Misma Diócesis.

MALDOS DIENA UŽ LIETUVĄ

Prieš 40 metų lietuvių vyskupai Romoje paaukėjo Lietuvą Nekalčiausiai Marijos Širdžiai. Todėl viso pasaulio lietuviai skiria šią dieną melstis už Lietuvą.

Mes Argentinos lietuviai paminėsime šią dieną paskirtą mūsų Dangiosios Motinos garbei. Ta proga Aušros Vartų bažnyčioje gegužės 13 d. 10 val. bus atlaikytos iškilmingos Šv. Mišios už Lietuvą ir Lietuvos Motinas gyvas ir mirusias. Po Šventų Mišių sodelyje prie kryžiaus bus pagerbtos mūsų motinos.

Kun. Aug. Steigvilas Aušros Vartų klebonas pasiuntė Argentinos Vyskupų Konferencijai prašymą, kad gegužės 13-ji Diena būtų paskelbta visoje Argentinoje Lietuvos Diena. Beto buvo parašytas kitas laiškas Šv. tėvui Jonui-Povilui, kad jis užtartų lietuvių tautą ir prašyta visų krikščionių mora-

darbe.

Prof. E. Paršelis uždarydamas šį įdomų sinfoziumą davė suglaustai trumpą santrauką iš visų pasisakymų, pakviesdamas visus į aktyvų darbą. Ponia Irenė Stankevičienė Kultūros sekcijos vardu padėkojo sinfoziumo pirmininkui prof. E. Paršeliui ir visiems prelegentams.

linės paramos. Šv. Tėvas Velykų šventės proga prašė visus krikščionis vieningai remti lietuvių tautą ir palinkėjo kad Lietuvos reikalai būtų sprendžiami taikioje formoje.

LIETUVAIČIŲ VIEŠNAGĖ:

Kaulinaitė-Guobužienė Stasė su dukra 26 vasario iš Lietuvos atvykome: Cibulskiene Danguole pas savo sesutę Bronę Kaulinaitę gyvenančia C. Riva-davija.

Mus sutiko aerodrome Buenos Aires teta Bronė Kaulinaitė, jos anūkas Gezetmitas Tiran, taip pat Osvaldo R. Pečelis su šeima ir motina Maria. Kaulinaitė-Guobužienė Stasė gimusi 1919 m. Utenos apskrityje, Vyžuonų valsčiuje, Dausinių kaime. O Cibulskienė Danguolė gimusi 1942 ten pat, baigiau Vilniaus Universitetą prekybos fakultetą. Dirbu kavinės-valgyklos vedėja Vilniuje. Mes gyvename kartu su mama. Spalio g-vė 25 butas 6; Grigiškės, Trakų rajonas, Lietuva.

Čia mums labai patinka, nuostabi gamta, kurią mes matome pirmą kartą gyvenime; puikus žmonės, kurie mus labai maloniai priima. Nors kelionė kainavo labai brangiai, bet mes esame labai patenkintos. Išvykstame į Lietuvą 26 kovo.

Danguolė Cibulskienė
Skaityk LAIKĄ.

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS ATGARSIAI

Aukščiausioji Lietuvos Taryba kovo 11 d. paskelbė Nepriklausomybės atstatymą. Žinia šiame krašte pasklido labai plačiai. Ta proga Lietuvai Išlaisvinti Komitetas Argentinoje - LIKAR išplatino viešą pateikimą palyginant šį įvykį "kaip Dovidio laimėjimą prieš Goljatą: atsisakant gyventi komunistų sutvortoje sistemoje, dabar jau merdėjime. Šios kryžkelės valandoje apeliuojame į laisvą pasaulį prašant suprasti ir padėti Lietuvai, kad galėtų įgyvendinti laisvą lietuvių apsisprendimą nepažeidžiant žmogaus teisių. Ši deklaracija pasirašyta pirm. Aleksandro Arturo Mičiudo ir sekt. Hektora Katfno, buvo patalpinta dienraštyje "LA PRENSA" kartu su Jaunimo Sąjungos pareiškimu, pasirašytu pirm. Jurgio Gaidimausko ir sek. Danielės Rastauskaitės, pažymint "solidarumą su viso pasaulio lietuviams, ypa-

tingai su tais kurie kovo 11 d. paskelbė atstatymą Nepriklausomos Lietuvos Respublikos". O dienraštis "LA NACION" kovo 25 d. dideliame straipsnyje pavadintu: "Virtual ocupacion de Lituania". Antrame LIKAR pareiškimе cituojama Gorbačiovo teigimas, jog "visuomet kada yra vedybos, nežiūrint ar jos legalios ar ne, nuosavybę reikia pasidalyti". Atsakant į tokį absurda, pažymėta, kad "tarp Lietuvos ir Sovietų Rusijos niekuomet nebuvo jokių vedybų, bet buvo bolševikų įvykdytas Lietuvos pagrobimas, pavergimas ir 50 metų išnaudojimas".

Taip pat per Radio del Plata žurnalisto Carlos Varel programose kovo 12 ir 16 dd. buvo pakviestas kalbėti A.A. Mičiudas, o kovo 24 d. per Radio Belgrano su žurnalistu Antonio Petric.

A. M.

GARBINGO KUNIGO APSILANKYMAS - ATGAIVA

Tarp kovo 24-31 d. kun. Alfonsas Svarinskas aplankė Argentinos Lietuvius, dalyvavo koncelebruotose Mišiose už Lietuvą Santo Domingo bazilikoje. Turėjo keletą pasikalbėjimų su veikėjais, jaunimu ir dvi įdomias konferencijas, kurių auditorijose buvo po 30 žmonių kiekvienoj (galėjo būti gausesnės) turint galvoje prelegento autoritetą išgyvenus virš 20 metų sovietų kalėjimuose. Galėjome išgirsti iš šio garbingo kunigo-bolševikų kankinio, kaip žiauriai elgėsi okupantai su Lietuvos patrijotais, juos kankinant nežmoniškai, su tikslu palaužti jų stiprią moralę ir tikėjimą į Dievą ir laisvę. Kurie nedalyvavo, prarado progą sustiprinti savo lietuvišką dvasią ir giliau suprasti dabartinę politinę būklę Lietuvoje. Dr. Vytautas A. Dambra, kun. Alfonso Svarisko kelionės į Pietų Ameriką inspiratorių-organizatorių teisingai pastebė-

jo: "Mano giliausiu įsitikinimu, šis kunigas yra tinkamiausias žmogus mūsų kolonijoms atgaivinti". Juoda ant balto. Bręsta atgaivos reikalingumo nuomonė, nors ne visi taip supranta, pasirinkę kitokią prielaidą. Verta susirūpinti matant kaip per Vasario 16-os d. minėjimą susirenka jau tik 80-90 žmonių salėje, arba 50 dalyvių per šv. Mišias Velykų ryte lietuvių parapijos bažnyčioje, kada Lietuvoje dalyvavimas grėsia kraujo praliejimas! Kur dingio buvęs mūsų potencialas, kuriuo kadaise taip didžiavomės? Kaltų neįsiskaitome, jų gal ir nerasime, o gal mes visi kalti? Jų jėškimas dabar būtų sulig lietuvių patarle "kaip šaukštai po pietų". Yra žmonių, kurie galvoja kad reikia persirikiuoti ir plėstis. Kiti mano pasilikti esamoj būklėj. Sunkus ir kumpliktuotas sprendimas, bet turbūt reikės sutikti su išvada, kad reikalinga atgaiva. O to nesupratus, gali būti liūdna ateityje.

IŠ A. L. CENTRO VEIKLOS

Lietuvių Centro Valdyba kovo 17 d. sukvieta valdybos narius, mokytojus, ansamblio vadovus ir jų dalyvius su šeimomis, susidarė apie 150 žmonių. Šia vakarone buvo atidaryta 1990 metų veikla. Susirinkusius pasveikino ir supažindino su numatoma šių metų programa p. pirm. Julius Mičiudas. O prie bendros vakarienės buvo aptarta, kaip tą programą įvykdžius. Viskas vyko draugiškoj nuotaikoj.

Kovo 29 d. Lietuvių Centro patalpose buvo kun. Alfonso Svarinsko pagerbimas. Jį trumpu žodžiu pristatė C. V. pirm. Julius Mičiudas. Dalyvių tarpe matėsi veikėjų bei prijaučiančių klebonu.

Pagrindinis šios iškilmingos progos kalbėtojas buvo kun. Alfonsas Svarinskas, kuris įdomiai pateikė apie išblaškytą jo gyvenimą lageriuose toli nuo savo gimtosios žemės. Po vaka-

rienės dar tesėsi pokalbis ir atsakomi užklausimai. Dėkojo už šiltą priėmimą ir dovaną, kurią Lietuvių Centro vardu įteikė Sofia Jonušienė su Juozu Puliku.

...Birutė Daratienė

Estijos deputatas Endel Lippmaa pranešė, jog Aleksandras Pakovlevas kalbėjo Sovietų kongresui, kad 1939 originalių protokolų nėra Sovietų Užsienio reikalų ministerijos archyvuose, bet dokumentai buvo rasti ministerijos to laikotarpio papkėse su patvirtintais parašais.

CONTADORA PUBLICA
Dra. Juana Elsa Tamošiūnas
Atlieka buhalterijos darbus ir duoda patarimus
CAMARONES 4007
P. 2 - Dp. D
Tel. 567 - 3227
1407 C. Fed. (Floresta Norte)

IVAIRENYBĖS IŠ VISUR...

Sovietai savo brandulines rakietas SS-20, kurios yra uždraustos 1987 metų sutartimi, bando parduoti amerikiečių kompanijai Houstone, kuri ruošia satelitus išmetimui į erdves.

JAV vicepresidentas Dan Quayle pareiškė, kad Sovietų Sąjunga tebėra totalitarinė valstybė ir paskutinė kolonialinė imperija, nežiūrint dabartinės detantės.

1920 metais spalio 15 d. Sydnejaus priemestyje Surry Hills, susirinkus vos 50 "vienminčių draugų", buvo įsteigta Australijos komunistų partija. Ji 1989 m. gruodžio 2-3 dienomis jau kitame Sydnejaus priemestyje Glebe įvyko komunistų partijos delegatų kongresas, teisingiau jos laidotuvis: "Australijos komunistų partija uždaryta". Taip, komunistų partijos veikla Australijoje mirė, tačiau neįmanoma išreikšti skaičiais kiek ji pridarė žalos Australijai organizuodama streikus, sabotazus, demonstracijas, ekonominių vertybių žalą ir tt., jau neskaiciuojant kiek ji darė žalos politinėje veikloje. M. P.

Vilnietė Mira Bordonaitė, Antano Sniečkaus našlė ir bendražyge, knygos "Draugas Matas" (apie A. Sniečkų) autorė, išstojo iš Komunistų partijos.

"SSSR Konstitucija 72 strapsnis. Visos sąjunginės respublikos turi teisę laisvai išstoti iš SSSR". Tai, anot A. Lukjanovo, neabejotina sąjunginės respublikos teisė. Ją įgyvendinti nebūtinai nei Sovietų Sąjungos, nei sąjunginių respublikų aukščiausių valstybinės valdžios organų sutikimas. "Mes norime laisvo susijungimo ir dėl to mes privalome pripažinti laisvą atsijungimą (be laisvo atsijungimo pats susijungimas negali vadintis laisvu)", - nurodinėjo V. Leninas.

Albanijoje įvyko demonstracijos ir daug žmonių suimta ir uždaryta koncentracijos stovyklose, praneša prancūzų žinių agentūra. Demonstrantai ir ten pradėjo reikalauti demokratijos.

Kijeve daugiau kaip 30.000 žmonių demonstravo pritardami Rumunijos gyventojams, kurie kovojo už laisvę, praneša Reuterio žinių agentūra. Buvo ir šukių už laisvą Ukrainą.

Afganistane jau suėjo 10 metų nuo Sov. Rusijos invazijos, kuri tebetelaisko savo karinius patarėjus ir vis siunčia ginklus, kad išlaikytų komu-

nistų vyriausybę. Užsienio diplomatai sako, kad maždaug 1000 sovietų kariškių tebevadovauja strateginiams puolimams prieš afganų laisvės kovotojus.

† Juozas Šimėnas šių metų balandžio mėn. 8 d. (Verbų sekmadienį) Temperley mieste mirė, sulaukęs 85 metų amžiaus. Kilimo iš Subačiaus parapijos, Panevežio apskričio. Argentinon atvyko 1936 metais. Jau buvo išėjęs į pensiją. Buvo palaidotas balandžio 9 d. Lomas de Zamora kapuose.

Liūdesyje liko žmona Domicėlė Žibikaitė Šiminienė, duktė Jadvyka Šimėnaitė Radionovienė, su vyru Edvardu Radionovu (žentu) ir anukai Albertas ir Silvia, kurie gyvena Harforde prie Naujorko. Ponai Radionovai laidotuvių proga buvo atvykę Argentinon, užsuko į lietuvių parapiją, užsimokėjo už "Laiką". Kiti giminės yra likę Lietuvoje.

† Marija Janavičiūtė Kondrotavičienė, mirė liepos 17 d. Palaidota Cerrro kapinėse.

Kovo 20 dieną Budapešto Didvyrių aikštėje įvykusiame solidarumo su Transilvanijos vengrais mitinge vengrų Demokratų Forumo prezidiumo narys Istvan Csurka pasveikino už savo valstybę kovojančią Lietuvą. Kovo 22 d. Budapešto šv. Mykolo koplyčioje laikytos šv. Mišios už Lietuvą, praneša Diana Dumšaitytė.

Anglijos bankas atšaukė iš apyvartos naujai atspaustus 5 svarų banknotus, kurių buvo išleista 25 milijonų svarų vertės, Apsžiūrėta, kad po vieno iš pirmųjų garvežio išradėjų G. Stephenson portretu ant banknotų nurodyta neteisinga mirties data.

Afganistano laisvės kovotojai armetė komunistų prezidento Najibullah pasiūlimą sukviesti tarptautinę konferenciją Afganistano taikos klausimu. Partizanų vadovybė atsakė, kad negalima leisti su komunistais į jokus kompromisus.

PIETŲ AMERIKOJE
GAMINAMI TAUTINIAI
RŪBAI

Galima gauti naujai išaustų tautinių rūbų.

Kreiptis pas Vytautą Dorelį šiuo adresu:

C. CHILE 4113, Montevideo
Cerro, Uruguay - Tel. 31-17-77

MARIA MARTA SAVICKAS

Advokatė

PALIKIMAI
TESTAMENTAI
PREKYBOS IR ŠEIMŲ
TEISINIAI REIKALAI
PARAGUAY 860

Ave'laneda
Tel. 208 - 8313

Redaguoja Redakcinė Kolegija. Atsakingi Redaktoriai — Tėvai Marijonai. Administratorius - A. Lubickas. Rankraščiai taisomi, pertvarkomi Redakcijos nuožiūra: kitur — metams 10 dol. Oro paštas metams 15 dol. Europa — metams 14 dol. nesunaudoti — gražinami tik autoriui prašant. Kaina Argentinoje Austr. 10.000.00

XLIII Metais — Nr. 750

1990 Balandžio mėn.

ARGENTINOS ORGANIZACIJŲ VEIKLOS APŽVALGA

Paskutinio mėnesio laikotarpyje ALOS Taryba sustiprino savo veiklą ir padarė du posėdžius, vieną kovo mėn. 30 d., o kitą balandžio mėn. 6 d. Pirmame posėdyje pagrindinę temą buvo apie atliktus žingsnius prie Argentinos kongreso ir parlamento narių, prašant juos pasisakyti už Lietuvos nepriklausomybės pripažinimą. Yra daromi žygiai gauti audienciją pas Užsienių Reikalų ministrą ir Respublikos prezidentą Saul Menem.

Buvo pasisakyta dėl svečio kunigo Alfonso Svarinsko viešnagės Argentinoje. Buvo pasigęsta didesnis lietuvių susidomėjimas šio garbingo svečio apsilankymu ir vietos spaudoje. Išvadoje reikalingas didesnis pasiruošimas priimant tokius svečius mūsų kolonijoje. Vien tik ALOS Taryba negali atlikti visą pasiruošimą, reikia talkos.

Lietuvai Išlaisvinti Komitetas (LIKAR), parašė atsišaukimą per spaudą, pasmerkdamas Sovietų agresiją prieš lietuvių siekimus gyventi nepriklausomai. Atsišaukimą atspausdino š. metų balandžio mėn. 22 d. "Clarín", "Nación" ir "Prensa" dienraščiai. Bendrai Buenos Aires dienraščiai rašo kasdien apie įvykius Lietuvoje, pavyzdžiui "LA PRENSA" nuo kovo 11 dienos kiekviename numeryje rašo apie Lietuvą.

Kun. Juozas Margis, per Velykas iškrido į Čikagą dalyvauti marijonų kapituloje, kuri įvyko balandžio mėn. nuo 17 iki 19 d. Paskui kun. J. Margis lankė savo gimines Los Angeles mieste. Žada sugrįžti gegužės mėnesio pradžioje.

PADEKA

Dėkoju panelei **Mildai Račkauskaitėi** už pavežinėjimą po lietuviškas įstaigas ir Buenos Aires miestą. Linkiu visiems Argentinos lietuviams išlaikyti lietuvybę ir vienybę.

Viešnia **Vida Budreikienė**
Viešnia **Vida Budreikienė** iš Marijampolės užsiima lietuviškų juostelių, staltiesių ir lietuviškų audimų ir siūvinėjimu.

"MINDAUGAS" PAMINĖS 59-rių METŲ VEIKLOS SUKAKTĮ, š.m. gegužės 5 d. 21 val. su įdomia menine-kultūrine ir įvairia programa: šokiai, sveikinimai, vaišės

Visi kviečiami atsilankyti, "Mindaugo" Draugijos Valdyba.

Adriana Rastauskaitė ir **Alfredas Ruplėnas** balandžio 20 d. iškrido Amerikon tartis dėl busimo VII Pasaulio Jaunimo reikalų. Jie turėjo

Antrame posėdyje buvo perskaityti laišakai gauti iš Š. Amerikos ir Lietuvos Velykų proga. Buvo pasidžiaugta pavykusiomis pamaldomis Santo Domingo bazilikoje kovo mėn. 25 d. kur dalyvavo įvairių tautų jaunimas su vėliavomis Šv. Mišiose ir Plaza de Mayo demonstracijoje. Tikslai pasigęsta vietos spaudos žurnalistų, tačiau buvo paminėta spaudoje "La Nación" ir "La Prensa" apie šias pamaldas.

Buvo iškelta mintis suorganizuoti antrą Argentinos Šokių šventę dar šių metų pabaigoje. Apie tai pasitarus draugijos, turinčios šokių grupes. Šventė bus organizuojama ALOS Tarybos iniciatyva.

Pirmin. **Julius Mičiudis** davė trumpą pranešimą apie Knygos Parodos atidarymą balandžio 5 d. Parodoje dalyvauja lietuviai ir dvi kitos Pabaltijo tautos: Estija ir Latvija.

pasimatymą su Pas. Lietuvių Jaunimo Sąjunga ir Pas. Lietuvių Bendruomenės atstovais.

PADEKA

Senelių Židinio Valdyba nuoširdžiai dėkoja visiems, kurie 1990 m. kovo mėn. 18 d. prisidėjo prie naujos salės inauguracijos.

Pirmoje vietoje dėkojame Š. Amerikos ir Kanados lietuviams, kurie savo aukomis prisidėjo prie salės užbaigimo darbų. (Jų vardai puošia salės vitriną).

Dėkojame ponams **Metrikams** už 226.000 australų auką, **Albertui Timinskui** už didelę dėžę su dovanom dėl loterijos, **G.L. Jakavičiams** už jų dovanėlę - adatinę. **O. Bukevičienėi** už baltinius, kepurę ir 10.000 australų **D. Ivanauskaitei de Castillo** už dėžę dovanų, **Luis Lemberiui** už rankšluostį iš Lietuvos, **S. Grigaičiui** už auką 10.000 austr. inž. **G. Kliagai** už praustuvę su įtaisais, visiems kitiems už aukas, o **Marijai Rasimavičiūtei** ir **Marijai B.** su vyru **Baulde** už darbą. **Kepėjams: Luis Dirigon** ir **H. Barrientos**. Visiems nuoširdus ačiū.

Valdyba - Burba

TRADUCCIONES

Pasaportes- Cartas de Llamada
Partidas de Nacimiento Legal
Antonina Burczak
Solicitudes de visas para viajar a:
UCRANIA - POLONIA
LITUANIA
Sábados de 9 a 12 hs.
Martes y Jueves de 15 a 18 hs.
MENDOZA 1616 MORENO 3249
Avellaneda Capital

New Yorkas. (LIC) - Lietuvių Katalikų Religinės Šalpos pir. vysk. **P. Baltakis, OFM**, neseniai susilaukė iš **Sioux City, Iowa, Šv. Kazimiero** parapijos klebono **prel. Simono Morkūno** 25.000 dolerių čekio. Savo laiške **prel. Morkūnas** prašo persiusti 3.000 dol. statomai **Naujos Akmenės** bažnyčiai, 3.000 dol. Lietuvos Caritas organizacijai, 3.000 dol. Žemaitkiemio **Šv. Kazimiero** bažnyčiai, 3.000 dol. **Šv. Juozapo** bažnyčios statybai **Kaune**. 13.000 dol. **prel. Morkūnas** palieka Religinės Šalpos pirmininko vysk. **Baltakio** nuožiūrai. Gi **prel. Morkūnas** teigia, kad **Šv. Kazimiero** parapijiečių dosnumo pavyzdys labai daug prisidėjo prie vajų pasisekimo, surenkant virš paskirtos sumos 300.000 dol. ir daugiau. Parapija turi 221 asmenį. Tai pirmas toks įvykis Amerikos lietuvių ir amerikiečių istorijoje.

PRANEŠIMAS

Rosario Lietuvių Jaunimo Tautinių Šokių Grupė "ŠALTINIS" ir **Rosario Lietuvių Bendruomenė**, gegužės 13 d. ruošia **MOTINOS DIENOS** minėjimą, drauge prijungiant 11-3-1990. Lietuvos Nepriklausomybės atgavimą su 11 val. šv. Mišiom, prie kryžiaus maldoms už motinas, tylos minute ir "Viešpaties Angelas". 12,30 val. "REPUBLICA DE LITUANIA" mokyklos patalpose pietūs. Meninę programą atliks "ŠALTINIS" su naujais šokiais. Tuo pačiu metu bus paminėta ir RLB-nės 39 metų darbo sukaktis (1951-1990).

Visus lietuvius kviečiame gausiai dayvauti ir įsigyti įžangas iš anksto pas švntės rengimo narius.

J. PAPEČKYS

Gustavo Majauskas 24 metų amžiaus, St. Majausko vaikaitis tarptautinėse svorio kilnojimo rungtynėse Melbourne, Australijoje laimėjo trečiąją vietą. Jį tik viršijo dabartinis čempionas rusas ir subčempionas bulgaras. Jis yra Pietų Amerikos čempionas.

Iššoka žodis nepaikam, paslysta koja negirtam. LIETUVIŲ PATARLĖ

ARGENTINOS LIETUVIŲ CENTRAS

Tabare 6950 - V. Lugano
Gegužės 6 d. sekmadienį 16 val.
1990 m.

MOTINOS DIENOS MINĖJIMĄ

Įdomi meninė programa, kurią ruošia jaunimas

Užkandžiai - Atbatėlė

Visus lietuvius kviečiame atsilankyti

A. Lietuvių Centro Valdyba

AUŠROS VARTŲ LIETUVIŲ PARAPIJA ir SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ ARGENTINOJE

San Martin 3175 - Lanus Oeste

Ruošia 1990 metų

Gegužės 13 d. sekmadienį

MOTINOS DIENOS MINĖJIMĄ

su sekančia programa:

10.00 val. Šv. Mišios už gyvas ir mirusias motinas parapijos bažnyčioje.

18.00 val. SLA salėje motinų paminėjimas su "Dobilo" meno programėle ir su arbatėle.

Visus kviečia

S.L.A. Centro Valdyba.

C. JORGE 330 - Adroque

Katalikių Moterų Draugija "BIRUTĖ" šių metų

Gegužės 27 d. sekmadienį

MOTINOS DIENOS MINĖJIMĄ

12 val. Šv. Mišios už mirusias Draugijos nares.

13 val. Pietūs su Motinos Dienai pritaikinta programa.

Laukiame Jūsų malonaus atsilankymo.

"Birutės" Dr-jos Valdyba

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS PASKELBIMO PAMINĖJIMAS

Villa del Dique ir Villa Rumipal (prov. Cordoba) lietuvių susirinko kovo 10 d. sekmadienį 10 val. Šv. Kazimiero Kopyčioj padėkoti Dievui už atgautą Nepriklausomybę po 50 metų komunistų rusų žiaurios okupacijos. Šv. Mišias atnašavo **kun. Vitas Šimanskis, MIC**. Taip pat visi su džiaugsmo ašaromis meldėsi į Aušros Vartų Mariją, Šv. Kazimierą ir Palaimintą Jurgį Matulaitį už visus mirusius didvyrius ir kovojančius už pilną Lietuvos laisvę.

Baigiant pamaldas, visi sustiprintoj dvasioj, plevėsuojuant lietuviškai vėliai pagiedojo Lietuvos Himną. Tegul Dievas Lietuvoj tamsumus prašalina

Mielas skaitytojau.

ar jau užsimokėjai

LAIKO prenumerata?